

עמ"ת 33779/06 - מדינת ישראל נגד גדי געפרה

בית המשפט המחויז בירושלים

עמ"ת 16-06-33779 מדינת ישראל נ' געפרה(עציר)

בפני	כבוד השופט קרמי מוסק
העוררת	מדינת ישראל
נגד	גדי געפרה (עציר)
המשיב	

החלטה

1. לפניה ערד על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד' פולוק) בעמ"ת 31174-05-16 מיום 15.6.16 לפיה שוחרר המשיב מעוצר בתנאים של הפקדה כספית, חתימת ערבות עצמית וצד ג', וזאת לאחר שבההחלטה קודמת הורה בית המשפט על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים כנגדו.
2. בעקבות בקשה העוררת הורה בית משפט השלום על עיכוב ביצוע החלטתו עד ליום 16.6.16 בשעה 10:00.
3. מפרטוקול הדיון וההחלטה בית משפט השלום עולה, כי כנגד המשיב הוגש כתוב אישום ביום 16.5.16 דיון בבקשת העוררת להורות על מעצרו עד לתום ההליכים ובית משפט השלום הורה כאמור.
4. ככל הנראה, עקב תקלת לא התקיימה הקראה של כתוב האישום ועל-כן ביום 15.6.16 הגיע המשיב באמצעות בא-כוחו בקשה דוחופה לשחרור המשיב וזאת בעינה כי החלפו 30 ימים הגשת כתוב האישום, המשיב נתון במעצר, וטרם החל הדיון בעניינו וזאת בהתאם להוראות סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה-מעצרים התשנ"ו-1996).
5. בית משפט השלום קיבל את הבקשה והורה על שחרור המשיב בתנאים כפי שנקבעו.

6. העוררת טוענת כי לא היה מקום להורות על שחרור המשיב. לשיטה, במועד בו התקיימים הדיון בבית משפט השלום, הינו - 15.6.16, טרם החלפו 30 ימים, שכן על-פי האמור בסעיף 10(א) לחוק הפרשנות כאשר נקבע מועד יש להתחיל במנין הימים ביום שלאחר המועד שנקבע בחיקוק ומכאן, יש למנות את 30 הימים לשיטת העוררת, החל מיום 17.5.16. מכאן, שהדין שהתקיים אתמול בבית משפט השלום היה ביום ה-30 וכל שהיא על בית משפט השלום לעשות הוא להזכיר למשיב את כתוב האישום ולנהוג בהתאם להוראות סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]

- .7. העוררת סבורה כי בית משפט השלום נתפס בידי טעות בעניין זה.
- .8. לעניין מנין הימים, טען לפני ב"כ המשפט, כי על פי הוראות סעיף 60 הנ"ל יש לכלול במנין הימים את יום הגשת כתב האישום, ואין מקום לפרשנותה של העוררת באשר לתחילה מנין הימים ביום שלאחר הגשת כתב האישום.
- .9. קריית סעיף 60 הנ"ל מלמדת כי המחוקק מתייחס לימים בהם נתון הנאשם במעצר ולא למועד הגשת כתב האישום כצזה שנקבע בחיקוק, כאמור בסעיף 10(א) לחוק הפרשנות. בסעיף 60 נאמר, כי: "נשם, שלאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המctrפת כדי 30 ימים ומשפטו לא החל ישוחרר מן המעצר בעורבה או ללא עורבה". משמעות הדברים היא, כי התקופה הקובעת היא תקופה ימי המעצר ולא חישוב שמתחליל מיום הגשת כתב האישום.
- .10. הויל ואין מחלוקת שהמשיב היה במעצר במועד הגשת כתב האישום, הרי שמנין 30 ימי המעצר חלף ביום 14.5.16 ולמעשה היה זה היום ה-30 למעצרו. לפיכך, ביום בו התקיים הדיון בבית משפט השלום, היינו - 15.5.16, היה מדובר על היום ה-31 למעצרו של המשפט.
- .11. אין חולק כי הוראת סעיף 60 הנ"ל היא קטיגורית ומשמעותה כי בטרם החל המשפט יש להורות על שחרור הנאשם. לא אחת נשאלת השאלה בעניינים דומים מה פירוש תחילתו של משפט. בתי המשפט קבעו כי לעניין זה חלה הוראה סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי, שם נאמר כי בתחלת המשפט יקרא בית המשפט את כתב האישום באזני הנאשם וסביר לו אם ראה צורך בכך את תוכנו. עוד נקבע, כי בית המשפט רשאי לא לעשות כן לגבי הנאשם שמיוצג על ידי סגנו, אם הודיע סגנו לבית המשפט כי קרא את כתב האישום באזני הנאשם, הסביר לו את תוכנו, וה הנאשם אישר לו את ההודעה.
- .12. אין חולק כי בענייננו לא נעשה הליך זה. בהקשר זה יוער, כי אין לטעמי לקבל את עמדתה עוררת כי העובה שתוכן כתב האישום עליה במסגרת הליך המעצר עד לתום ההליכים, שהרי אין חולק שלא היה מדובר בהקראת כתב אישום, הנאשם לא נשאל כלל אם הבין את תוכן כתב האישום ולא הביע את עמדתו באשר לתוכן כתב האישום באופן שנקבע בסעיף 143 הנ"ל.
- .13. נראה לי כי אין מדובר בדרישה פורמלית בלבד, אלא בדרישה מהותית שטומנת בחובה לא רק את עצם תחילתו של המשפט, אלא את המסקנה המתבקשת כי הנאשם הבין את המiosis לו בכתב האישום והוא יכול להביע את עמדתו באשר לנאמר בכתב האישום.
- .14. עולה אףוא השאלה, אם ניתן כוון לתקן את הכשל שארע, כאשר אין ספק שאין מדובר במעשה מכoon מצד

גורם כלשהו, אלא עניין הקשור בשכחה או בכשל מסויים בכך שהוא אמור לקבוע דין לפני שופט לצורך ההחלטה כתוב האישום.

15. בדין עצמו התבגרו לפני טענות הצדדים באשר לתוכן כתוב האישום וכן עלתה העובדה כי התקיים דין של ממש בנוגע לבקשה למעצר עד תום ההליכים. בית המשפט הגיע בסופה של יום למסקנה כי יש להורות על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים ועל כך לא הוגש עرار על ידי הנאשם.

16. לפיכך, לצורך הדיון שלפניו, יש לצאת מנקודת ההנחה כי ההחלטה להורות על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים הייתה ראייה אף להשקפותו של הנאשם.

17. עוד יש ליתן את הדעת כי מדובר על איוחר של יום אחד, הינו - ביום ה-31 הובא הנאשם לפני בית משפט השלום, שכאמור בחר שלא להקריא את כתוב האישום, חרב זאת הורה על שחרור הנאשם וקבע מועד נוסף לצורך ההחלטה כתוב האישום.

18. לא אחת קבעו בתי המשפט כי יש להקפיד על ההוראות שבסעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, בשילוב הוראה שבסעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה-מעצרים) התשנ"ז-1996.

19. כך למשל, בעש"פ 7287 אבו ראס נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 29.9.02), קבע בית המשפט (סעיף 5 להחלטה), כי הוראות סעיף 60 לחוק המעצרים היא קטגורית ומוחלטת, ועל כן כאשר עורר נמצוא במעצר תקופה העולה על 60 ימים בטרם החל משפטו, חלה על המאשימה חובה לשחררו. עוד קבע בית המשפט כי כאשר הנאשם נמצא במצב זה לערכאה הדינית ומקש לשחררו, יש להורות כאמור בהתאם להוראות סעיף 60 ובמידה והנאשם ממשיר להיות מוחזק במעצר מדובר על מעצר שאינו כדין. באותו עניין גם התייחס בית המשפט לכך שהמאשימה בוקשה לקיום את ההחלטה כתוב האישום באותו מועד בו ביקש הנאשם לשחרר ממעצרו, מתוך כוונה לרפא את הפגם ותקים מחדש את סמכותו של בית המשפט להורות על מעצרו של הנאשם. בית המשפט סבר כי ההחלטה של כתוב האישום אינה יכולה לרפא את הפגם, הינו - אין היא ממשיכה את המעצר, אלא יש לשקל אם ניתן להורות מחדש על מעצרו של הנאשם. בסופה של ההחלטה מודיעש בית המשפט העליון כי במקרים בהן מתגלות בבית המשפט תקלות מוטל על בית המשפט לנוהג על פי מצוותו של סעיף 60.

20. בעש"פ 7847 מדינת ישראל נ' אדיב, החלטה מיום 28.10.1, דחה בית המשפט העליון עرار על החלטת בית המשפט המחויז בחיפה, שם חלפו 35 ימים לאחר שהוגש כתוב האישום ווקרא לנאם שהיה במעצר ועל כן שוחרר הנאשם ממעצרו, וזאת בהתאם להוראות סעיף 60 לחוק המעצרים. בית המשפט חזר והציג את השילוב הנדרש בין הוראות סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי להוראות סעיף 60 לחוק המעצרים. באותו עניין לא הייתהחלוקת כי לא בוצעה הקרה כדין של כתוב האישום ומכאן שעל-פי הוראות סעיף 60 לחוק המעצרים היה על בית המשפט להורות על שחרור הנאשם. בית המשפט העליון דחה את הטענה כי ההחלטה כתוב האישום במעטם הדיון בבקשתו של הנאשם לשחררו מהמעצר יש בה כדי לתקן את הפגם. בית המשפט היה סבור כי משחלפו 30 ימים, הנאשם

אינו נתון יותר בمعצר, הקרהת כתב האישום יכולה לכל היותר להביא לתוצאה שבה יש לעורך דין חדש בשאלת מעצרו מחדש של הנאשם, תוך שעל בית המשפט לבחון האם קיימת עילה למעצר המוחדש (ראה: גם ב'ש"פ 7721/95 מהן נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 166 (1995)). בית המשפט הוסיף והדגיש, כי נקודת האיזון בעניינו של הנאשם ששאהה במעצר בלתי חוקי שונה ומחיבת איזון חדש בין מכלול הננתונים ואין מדובר בהליך טכני שנועד לתקן שגגה שנפללה במערכת על-ידי מתן אישור להחלטת המעצר המקורית על פי נימוקיה. בהמשך החלטתו עמד בית המשפט על החובה להකפיד על זכויות הנאשם וכי במידה וכן לא יהיה הדבר עשוי להשליך על המשך הדיון בהליך העיקרי. סופו של דבר סבר בית המשפט העליון כי הדריך הנכונה במקרים אלה היא הגשת בקשה מחודשת למעצרו של הנאשם.

21. ב'ש"פ 11/711 רועי רווה נ' מדינת ישראל (ההחלטה מיום 22.3.11), קבע בית המשפט העליון, כי שעה שנאשם שהוא במעצר תקופה העולה על 30 יום בטרם החל משפטו, הקרהת מיידית של כתב האישום אין בה כדי לרפא את הפגם ויש צורך לשקלול מחדש את מעצרו עד לתום ההליכים. בית המשפט המליץ כי הדרך העדיפה במקרה של תקלה אינה פניה לבית המשפט העליון במסגרת סעיף 62 לחוק המעצרים, אלא יש לפנות לבית המשפט לערכאה הדינמי, לקיים הקרהה, ולשקלול מחדש את מעצרו של הנאשם. בית המשפט הדגיש כי אין מדובר בעניין פורמלי, יש לבדוק בהוראות החוק קלה חמורה. יחד עם זאת, שעה שבית המשפט ישקלול את חידוש המעצר, יהא זה רק אחד השיקולים שהנאשם מוחזק במעצר שלא כדין, אלא חובה על בית המשפט לשקלול נסיבות נוספות לביצוע העבירה וכןו. מדובר על איזון מחדש שעלה בבית המשפט לעורך, אולם עצם העובדה ההקרהה בוצעה לאחר חלוף 30 ימי מעצר, הדבר אינו כובל את ידיו של בית המשפט להורות על מהצרא של הנאשם מחדש.

22. אוסף ואומר, כי קיימות החלטות בהן קבע בית המשפט כי הקרה של כתב האישום במעמד הדיון בבקשת הנאשם להורות על שחרורו מעצרו עקב חלוף 30 הימים יכולה לרפא את הפגם אם יסתבר שבעת הדיון בבקשת למעצר עד לתום ההליכים בוצעה הקקרה או אפילו הקקרה חליקית, כאשר ב'כ הנאשם הוודע כי כתב האישום הוקרא לנאשם, או כי הנאשם מבקש לדחות את מועד ההקרה. במקרים אלה הוולט לא פעם כי יש לראות בעובדות אלה כמשמעותם, ומכל מקום לא היה זה ראוי שהנאשם, שהיה מודע לכך שטרם בוצעה הקקרה, "יינה" מכר שחלפו 30 ימים וזאת כדי להביא לשחרורו מעצרו. במקרים אחרים, בנסיבות אחדות, בתי המשפט רואו בהתנהלות מעין זו של הנאשם ובא כוחו כבלתי ראייה. יודגש, כי אין זה המצב בעניינו. לא הובאה לפני ראייה כלשהי כי כתב האישום הוקרא בדרך זו או אחרת לנאשם בעת הליך המעצר.

23. לאור כל זאת, סבורני כי אין דרך במקרה זה אלא להורות על שחרור המשיב בתנאים שקבע בית משפט השלום. יחד עם זאת, יודגש, וכי אכן אף ראוי בנסיבות העניין ולאור העובדה כי המשיב נעצר בעבר עד לתום ההליכים, לקיים דיון נוסף בבית משפט השלום יחד עם הקרהת כתב האישום, בו ישקל מעצרו של המשיב מחדש, הכל בכפוף לכך שהעוררת תגשים בקשה מתאימה.

ניתנה היום, יא' סיון תשע"ו, 17 יוני 2016, במעמד ב'כ העוררת, ב'כ המשיב, המשיב ומתורגמן לעברית.

כרמי מוסק, שופט